

DE APOSTELBODE

Jaargang 10 | nummer 9, november 2020

EEN TIJD VAN VERWACHTING EN HOOP

De Twaalf
Apostelen

H. Jozef-Alverna, H. Johannes de Doper-Balgoij, H. Victor Batenburg,
H. Anna-Bergharen, H. Judocus-Hernen/Leur, H. Georgius-Heumen,
H. Antonius Abt-Nederasselt, H. Damianus-Niftrik,
H. Antonius Abt-Overasselt, H. Antonius Abt-Wijchen-centrum,
Emmanuel-Wijchen-Achterlo, H. Paschalis-Baylon-Woezik

IN LIEFDEVOLLE HERINNERING

Verstild moment
van rust en tijd
voor jou,
ontslapen mensenkind . . .

Zo zeer bemind
om wie je was
en werkelijk voor God zal zijn.
Joke Plamont-Mees

Zolang de coronamaatregelen
duren gaat de inloopmorgen niet
door.

Annie, Nel, Toos en Waldi

DOET U AL MEE? REKENING:
NL65 RABO 0135 4634 59
O.V.V. ACTIE KERKBALANS
Parochie De Twaalf Apostelen Wijchen

	2019	opgeteld	2020	opgeteld	verschil
April	10.655	132.723	7.343	123.965	-8.758
Mei	5.297	138.020	2.999	126.964	-11.056
Juni	2.307	141.271	3.336	130.300	-10.971
Juli	4.035	145.306	5.113	135.413	-9.893
Augustus	1.277	146.583	2.210	137.623	-8.960
September	2.101	148.684	9.681	147.304	-1.380

Als u hebt meegedaan met de Actie Kerkbalans
in 2020, hartelijk dank.

OM TE NOTEREN

CORONAVIRUS BEPAALT AGENDA

Vanwege het coronavirus zijn alle vermelde activiteiten onder voorbehoud.

Volg a.u.b. de media en kijk op onze website www.detwaalfapostelen.nl voor actueel nieuws.

7 NOVEMBER 10.30 UUR VIA LIVESTREAM VAN DE BOSSCHE KATHEDRAAL

Diakenwijding pastor Andreas Inderwisch

* **10 NOVEMBER 13 UUR KERKZAAL EMMANUELKERK**
Homberg 2537, Wijchen, 'Geloven Nu', film

* **16 NOVEMBER 20.00 UUR DIGITAAL VIA TEAMS**
Ouderavond voor alle ouders van nieuwe communicanten van de parochie

18 NOVEMBER 10.00-11.30 UUR KERKZAAL EMMANUELKERK
'Herbergkoffie' Koffie-ontmoetingsmorgen

19 NOVEMBER INLEVERDATUM KOPIJ

Apostelbode: Nr. 10 (2020)

* **20 NOVEMBER 14.30 UUR EMMANUELKERK**

Filmvertoning 'The Two Popes'

* **26 NOVEMBER 20.00 UUR EMMANUELKERK**

Lezing Liesbeth de Vries: 'Chag sameach!'

2 DECEMBER 10.00-11.30 UUR KERKZAAL EMMANUELKERK
'Herbergkoffie' Koffie-ontmoetingsmorgen

* **10 DECEMBER 9.45-11.45 UUR EN 14.15-16.00 UUR**
PAROCHIECENTRUM WIJCHEN

'Geloven Nu', maandelijkse gespreksgroep

* **10 t/m 14 DECEMBER BEZINNINGSDAGEN THORN**

'Deze tijd is vol verwachting'

16 DECEMBER 10.00-11.30 UUR KERKZAAL EMMANUELKERK
'Herbergkoffie' Koffie-ontmoetingsmorgen

2021

7 JANUARI 2021 INLEVERDATUM KOPIJ

Apostelbode: Nr. 1 (2021)

* **14 JANUARI 9.45-11.45 UUR EN 14.15-16.00 UUR**
PAROCHIECENTRUM WIJCHEN

'Geloven Nu', maandelijkse gespreksgroep

* **11 FEBRUARI 9.45-11.45 UUR EN 14.15-16.00 UUR**
PAROCHIECENTRUM WIJCHEN

'Geloven Nu', maandelijkse gespreksgroep

* **11 MAART 9.45-11.45 UUR EN 14.15 - 16.00 UUR**
PAROCHIECENTRUM WIJCHEN

'Geloven Nu', maandelijkse gespreksgroep

* **9 APRIL 9.45-11.45 UUR EN 14.15 - 16.00 UUR**
PAROCHIECENTRUM WIJCHEN

'Geloven Nu', maandelijkse gespreksgroep

* **6 MEI 19.30 - 22.30 UUR PAROCHIECENTRUM WIJCHEN**
'Geloven Nu', filmavond

* hiervoor dient u zich aan te melden

BEMOEDIGING

BISSCHOPPEN SPREKEN WOORD VAN BEMOEDIGING MET HET OOG OP TWEDE CORONAGOLF

14 oktober 2020 - Algemeen federatienieuws.

Het aantal coronabesmettingen is begin oktober schrikbarend opgelopen. Dat heeft ook consequenties voor de kerken. Op vrijdag 9 oktober hebben de bisschoppen parochies en religieuze gemeenschappen gevraagd terug te schalen naar dertig aanwezigen bij een viering. In deze moeilijke tijd, vol onzekerheid in verband met Covid-19, spreken de bisschoppen van de zeven bisdommen en de bisschop van het militair ordinariaat een woord van bemoediging in een nieuwe video op katholiekleven.nl.

De bisschoppen roepen op om de maatregelen van de overheid te volgen uit zorg voor de kwetsbaren in onze samenleving. "Een belangrijke zin in de Bijbel is: al wat gij gedaan hebt voor een dezer geringste van mijn broeders hebt gij voor Mij gedaan. Dus voor Jezus zelf", zegt kardinaal Eijk. En ook Mgr. Van den Hende, voorzitter van de bisschoppenconferentie, reikt een woord uit de Bijbel aan: "Niets kan ons scheiden van de liefde van Christus."

Deze zin is te vinden in de speciale liturgie die is gemaakt om te bidden in tijden van pandemie (misformulier 'Ten tijde van een pandemie'). Mgr. Van den Hende: "Het is Paulus die aan het woord is en die veel meegemaakt heeft. Tegenslag, honger, dorst, tegenwerking en nood op zee. Hij zegt: Niets kan ons scheiden van de liefde van Christus. Dat wil zeggen die houdt ons vast en het komt erop aan dat wij ook Hem vasthouden en op zijn woord vertrouwen. En in deze pandemietijd is dat een belangrijke basis om vanuit te leven."

Kardinaal Eijk en de bisschoppen roepen op tot gebed: "Ik denk dan aan wat de heilige Theresia van Lisieux zei over het gebed. Het gebed is een opwelling van het hart, datgene wat in ons omgaat. En het is een simpele blik op de hemel. Simpel, omdat het gebed eenvoudig kan zijn. Je verruimt daardoor je ziel, zegt ze, en je verenigt je met Jezus. En dat zou ik mensen willen meegeven. Bidden. Laat de coronaviruspandemie ons brengen tot het besef dat het leven dat we hebben uiteindelijk niet in onze handen ligt, maar in dat van de goddelijke voorzienigheid. Laten we ons in gebed aan God toevertrouwen in een simpele blik op de hemel."

Kijk de video: <https://youtu.be/TBmFntwbKXo>

ADVENTSACTIE 2020

DELEN SMAAKT NAAR MEER.

De armoedeval krijgt mensen al op jonge leeftijd in zijn greep en slechts weinigen weten eraan te ontsnappen. Ondervoeding is een belangrijke schakel in deze cyclus, waarvoor met name vrouwen en kinderen kwetsbaar zijn. Adventsactie wil daar iets aan doen. We steunen dit jaar diverse projecten die ervoor zorgen dat gezinnen zelf groente, granen en fruit kunnen verbouwen en op die manier beschikken over gezond en gevarieerd voedsel. Daarmee wil de Adventsactie de vicieuze cirkel helpen doorbreken.

Adventsactie wil bijdragen de honger de wereld uit te helpen door vier projecten te ondersteunen die zich richten op voedselzekerheid.

GEMEENSCHAPPELIJKE AKKERS VOOR ONTHEEMDE GEZINNEN IN DE DEMOCRATISCHE REPUBLIEK CONGO.

In het Masisi-gebied leven duizenden mensen die zijn gevlucht voor extreem geweld. Zij hebben dringend behoefte aan voedsel. Adventsactie steunt het project waarbij vijftig ontheemde gezinnen gezamenlijk voedsel verbouwen.

VOLDOENDE EN GEZOND VOEDSEL VOOR KINDEREN IN NICARAGUA.

In Palacaguina, een van de armste en droogste gebieden in Nicaragua, leven gezinnen die nauwelijks kunnen rondkomen. Een groot aantal van de kinderen is ondervoed. De lokale organisatie Octupan leert gezinnen met duurzame landbouwtechnieken van hun land te leven.

OPZETTEN KLEINE LANDBOUWBEDRIJVEN OP DE WESTELIJKE JORDAANOEVER.

Jenin is een gebied op de Westelijke Jordaanoever met hoge werkloosheidscijfers en een grote voedselonzekerheid. Het project van Caritas Jeruzalem wil arme boerenfamilies ondersteunen bij het opzetten van kleine duurzame landbouwbedrijfjes zodat ze beter voor hun gezinnen kunnen zorgen.

VOEDSELZEKERHEID VERMINDERT SCHOOLUITVAL.

Door overstromingen en periodes van droogte gaan maisoogsten in Malawi steeds vaker verloren. Vooral bij kinderen van alleenstaande moeders leidt gebrek aan eten tot schooluitval, vooral van meisjes. Met steun van Adventsactie krijgen deze gezinnen hulp bij het verbeteren van de voedselzekerheid.

In het weekend van 12 en 13 december wordt voor de bovenstaande projecten van de Adventsactie gecollecteerd. Namens de Adventsactie doen wij een dringend beroep op u om mee te doen aan deze actie en vragen ook uw gebed.

Moge door uw gebed en uw bijdrage op rekening: NL89 INGB 0653 1000 00 voor hen de voedselzekerheid werkelijkheid worden.

Hartelijk dank voor uw bijdrage.

Parochiële werkgroep MOV

EVEN PUZZELEN

Heel veel namen en begrippen zijn onlosmakelijk verbonden met een bijvoeglijk naamwoord, dat iets meer over die persoon of zaak vertelt. Zo denken we bij de woordenboeken van Van Dale automatisch aan De Dikke Van Dale. Probeer bij de volgende woorden telkens het juiste bijpassende (bijvoeglijk naam)woord te vinden.

1. De ..... Samaritaan
2. Een ..... Thomas.
3. De ..... Maagd Maria.
4. De enige, echte, katholieke en ..... Kerk.
5. Een ..... Aagje.
6. De ..... Orthodoxe Kerk.
7. De ..... Staatskerk.
8. Het tweede ..... Concilie.
9. De ..... Geloofsbelijdenis.
10. Het ..... Testament.
11. Het ..... Testament.
12. De ..... Schrift.
13. .... Donderdag
14. .... Vrijdag.
15. De ..... -Katholieke Kerk.
16. Een ..... Minderbroeder.
17. De ..... mannen uit het Oosten.
18. Gij alleen zijt de ....., Jezus Christus.
19. Dit is de beker van het nieuwe, ... verbond.
20. Heilig de Heer, de God der ..... machten.
21. Een ..... Boontje.
22. Maria, ... Ontvangenis.
23. .... metten maken.
24. God groet u, ... Bloeme.
25. De zeven ..... Zonden.
26. De zeven ..... Deugden.
27. De ..... Heilige Communie.
28. De ..... Devotie
29. De ..... Geest
30. Het ..... Avondmaal
31. Moge de ..... God zich over ons ontfermen
32. De ..... Nuntius
33. De ..... Garde.
34. De ..... Jacob.
35. .... Nacht, ... Nacht

@Leo Bijmans

VANUIT DE REDACTIE

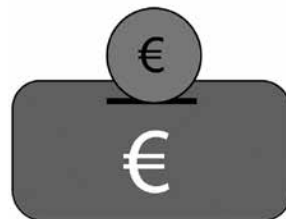
Het eerstvolgende nummer is bedoeld voor de periode van 12 december t/m 31 januari. Schrijft u mee? Kopij kan tot

en met 19 november per e-mail worden gezonden naar apostelbode@detwaalfapostelen.nl, of ingeleverd worden op het parochiecentrum, Oosterweg 4, 6602 HD Wijchen.

KERSTPAKKETTENACTIE 2020

Barmhartigheid is iets wat wij mensen delen met God. Hij geeft ons de mogelijkheid om net als Hij barmhartig te zijn.

Vele jaren verzorgen en stellen wij kerstpakketten samen voor mensen die onder de grens van armoede komen. Helaas moeten wij nog steeds constateren dat dit bij veel gezinnen binnen de grenzen van parochie De Twaalf Apostelen het geval is. Voor deze keer verwachten wij meer gezinnen ten gevolge van de coronapandemie. Hierbij denken wij aan de vele mensen die hun baan verloren hebben en reeds bij de voedselbank komen.

Vorig jaar hebben wij geen kerstpakketten meer verstrekt. De mensen hebben van ons een pasje gekregen, waarmee zij zelf naar de supermarkt konden gaan en zelf kopen wat zij graag wilden hebben. Het is de bedoeling dat er dit jaar wederom pasjes met daarop een vastgesteld bedrag verstrekt gaan worden.

Ieder jaar opnieuw doen wij op u als parochiaan een beroep op uw barmhartigheid, op uw gulle bijdrage in de kosten van deze pakketten. De parochie kan dit niet alleen doen. Wij vragen u dan ook de actie financieel te ondersteunen. Hiervoor is een aantal mogelijkheden:

In het laatste weekend van het kerkelijk jaar (21 en 22 november 2020) wordt in alle kerken van onze parochie een kerkcollecte gehouden. Deze collecte is volledig bestemd voor de kerstpakketten.

U kunt ook een enveloppe afgeven aan de deur van het parochiecentrum of deponeren in de brievenbus van

een van de andere kerken, met vermelding van 'kerstpakketten'.

Of een bedrag overmaken op de bankrekening met IBAN nummer NL70 RABO 0135 4640 48 ten name van pa-

rochie De Twaalf Apostelen te Wijchen, onder vermelding van 'kerstpakketten'.

Bedrijven en instellingen die ons de afgelopen jaren gesteund hebben: uw bijdrage blijft erg welkom.

Wij danken u allen voor uw barmhartigheid en uw bijdrage in welke vorm dan ook.

Diaken Hennie Witsiers, Diaconaal Beraad

Deel 1

Onder deze titel is in september jl. een boek verschenen van Leo Fijen, bekend van KRO-televisie. De ondertitel van het boek luidt: Diagnose, Dilemma, Duurzame toekomst. Kerkleiders, theologen, spirituele voortrekkers en opinieleiders uit de katholieke en protestantse wereld geven vaak prikkelende antwoorden en stellen nieuwe vragen naar aanleiding van de huidige coronacrisis. Ik noem onze bisschop Gerard de Korte, de bisschop van Gent, Lode van Hecke, die ook trappist is, Hilde Kieboom, voorzitter Sant' Egidio in Vlaanderen en Nederland, Erik Borgman, bekend katholiek theoloog en Herman Van Rompuy, voormalig voorzitter Europese Raad.

In een tweetal artikelen ga ik op hoofdlijnen in op deze problematiek. In het eerste artikel ligt het accent op diagnose en dilemma. Mijn tweede bijdrage handelt vooral over een duurzame toekomst.

Door de coronacrisis wordt een nieuwe toekomst geboren. Er verandert veel, ook voor de kerk, maar deze pandemie schept ook nieuwe kansen. Het kerkelijk leven wordt diep geraakt: beperkingen bij publieke vieringen: geen volle kerken, geen zang van grote koren of volkszang, livestreamen van vieringen. Hierbij moet worden opgemerkt dat de zondagse viering maar een onderdeel is van het kerkelijk leven, belangrijk, maar er is veel meer.

Welke lessen kunnen wij hieruit als christenen trekken? Allereerst erkennen dat wij kwetsbare en sterfelijke mensen zijn. Kwetsbaarheid lijkt in onze samenleving een zwakte. Wij zijn bang voorbijgestreefd te worden. Toch zijn we op weg naar een samenleving waarin we de zaken niet altijd meer in de hand hoeven te hebben. Kwetsbaarheid overkomt je. De grond wordt onder je voeten weggetrokken. Het heeft te maken met broosheid, breekbaarheid van ons bestaan. Er valt nog veel te leren. Luisteren naar de Geest als levenshouding. Het belang van stilte en gebed beter leren zien. Meer gevoel krijgen voor gemeenschapszin door aandacht voor naastenliefde en solidariteit. Leren delen van de welvaart waarin we leven door de zorg voor armen, gebrekkigen en vluchtelingen. De zorg voor anderen (zieken, gehandicapten, eenzamen) wordt wel bemoeilijkt in deze tijd. Het stelt ons voor keuzes: wat kan ik doen zonder mezelf in gevaar te brengen? De deugd van hoop geeft kracht. Ook geduld en vertrouwen zijn belangrijk. Deze pandemie is een wereldcrisis en heeft te maken met onze levensstijl. De belangrijkste oorzaak is waarschijnlijk

wel onze grenzeloze mobiliteit, onze reislust. Laten we al die vakanties maar annuleren en het geld besteden aan goede doelen en aan onze gezondheidszorg. Voor velen is dit een geweldig dilemma.

De vergrijzende kerk moeten we proberen om te keren door jongeren op alle fronten bij de kerk te betrekken vanuit de gezinnen. De crisis heeft voor parochies grote consequenties. Fusieprocessen gaan door. Parochies krijgen hier en daar een regionale functie. Pastoors moeten leiding geven aan steeds grotere samenwerkingsverbanden. Afname van kerkgangers, vrijwilligers en financiën baren grote zorgen. Ook komt de vraag op, of parochianen na de crisis terugkomen naar de kerk. Het lichamelijke karakter van de liturgie komt in de knel. Liturgie is heel fysiek. Corona maakt duidelijk hoe diepgeworteld onze behoefte is aan nabijheid, aan contact. Geen wijwater, geen zang, geen zalvingen en andere aanrakingen, zoals bij de vredeswens. Gods sacramentele genade wordt ontvangen via lichamelijkeheid en materialiteit: brood, wijn, olie, water, handoplegging, gebed en zang. Corona treft de liturgie dus in het hart. Geestelijke communie kan de fysieke (sacramentele) communie niet vervangen.

Naast de eucharistie zijn andersoortige vieringen mogelijk en andere activiteiten, zoals bijbelverhalen lezen en catechetische onderwerpen bespreken. De anderhalve meter afstand stelt vaak beperkingen aan samenkomsten. Toch ervaren we ook de kracht van de kleine kring. Het is goed ons te bezinnen op de kern van ons kerk-zijn en we hoeven niet te snel terug naar het oude normaal.

De openingstijden voor de kerken moeten worden verruimd. Voor stilte en gebed, voor eucharistische aanbidding, voor het opsteken van een kaarsje voor Maria.

Er kan ook meer aandacht komen voor huisliturgie, zoals vroeger. De gewoonte om iedere avond de rozenkrans of een deel daarvan te bidden, het bidden vóór en na het eten, het bidden van het Angelus (de Engel des Heren) en het avondgebed voor het slapen gaan. De vraag van de apostelen aan Jezus: "Heer leer ons bidden", is zeer actueel. Hopelijk wordt deze crisistijd een tijd van bekering. Zalig zij die niet weten waar het aan ligt en hoe het verder moet. Laten we luisteren naar Gods stem. Als we onmiddellijk antwoorden willen op onze vragen, kunnen we niet luisteren. Als we geduld hebben, komen de antwoorden wel, als God het wil.

Innerlijke vrede en gezondheid gewenst.

Koos Leemker

VORMSEL 2020

Op zaterdag 10 oktober hebben negentien kinderen uit onze parochie het heilig vormsel ontvangen. Ze hebben lang moeten wachten want eigenlijk stond de viering gepland in april. Nu was het ook nog even heel spannend of het wel door kon gaan met de nieuwe coronamaatregelen.

Uiteindelijk hebben we gekozen voor twee vieringen met alleen de gezinnen. Het voelde in het begin een beetje vreemd om zo'n mooi feest te vieren in een bijna lege kerk. Maar al snel overheerste het gevoel van blijdschap. Blij dat het toch door kon gaan. Blij met de mooie muziek van een delegatie van het familiekoor. Blij met deze mooie jonge mensen die de keuze hebben gemaakt voor het vormsel. Blij met het prachtige cadeau dat ze kregen: de Geest van wijsheid, inzicht, raad, sterkte, vroomheid, liefde en eerbied voor God. Laten wij bidden dat de heilige Geest hen zal blijven begeleiden op hun levensweg, bij alle keuzes die ze nog moeten maken.

Proficiat Linda, Elise, Guus, Hilde, Lars, Lena, Elke, Jonne, Andreas, Sophie, Ilse, Tess, Simon, Jamilla, Kyara, Sanne, Maud, Elfie en Maureen.

pastoraal werkster Lara van der Zee

VORMSELVIERING VANUIT EEN DEELNEMER

Na maanden van voorbereiden was het op zaterdag 10 oktober jl. dan eindelijk zover: de vormselviering kon plaatsvinden. Nadat deze al eerder uitgesteld was, was het fijn dat het nu wel door kon gaan, weliswaar in twee groepen, vanwege het coronavirus.

Voor onze groep (Balgoij, Overasselt, Nederasselt en Alverna) begon de viering om 19.00 uur in de Antonius Abtkerk in Wijchen. Alleen het gezin van de vormelingen mocht hierbij aanwezig zijn. Hierdoor werd het wel een rustige viering, maar daardoor niet minder mooi. Vormheer Th. Lamers maakte er samen met de pastores en het familiekoor een bijzondere viering van.

Na afloop was er bij ons thuis een klein coronaproof feestje met de opa's en oma's. De volgende dag kwamen er nog een paar ooms en tantes op bezoek om deze stap met mij te vieren. Het is een fijne herinnering om op terug te kijken.

Groetjes van Lars

VORMSEL WIJCHEN

Op zaterdag 10 oktober deed ik mijn vormsel in de Antonius Abtkerk in Wijchen. Eigenlijk zouden we al op 18 april het vormsel doen, maar dat kon niet door corona. Gelukkig kon het afgelopen zaterdag wel doorgaan, helaas wel zonder mijn opa's en oma's in de

kerk. De groep van twintig kinderen was in tweeën gedeeld vanwege corona. Gelukkig waren alle kinderen waarmee we de voorbereiding deden bij Marian thuis erbij. We zagen er allemaal mooi uit en liepen samen met de vormheer Lamers en onze doopkaars de kerk in. De vormheer had een mooie preek waarin wij de vips waren. Ook mochten wij allemaal iets lezen. Yves en Lara waren er ook bij en er was veel muziek tussendoor. Na afloop waren opa en oma bij ons thuis en belden we met andere familie met facetime. Ook mocht ik thuis nog wat kadootjes uitpakken. Het was een fijne dag!

Groetjes, Lena

Wij vonden het vormsel erg fijn om te doen en de mis was heel mooi. Het was een beetje jammer dat alleen je eigen gezin mocht komen maar het was vanwege corona niet anders op te lossen natuurlijk.

Wij hebben erg genoten van de viering. Het leukste vonden Tess en Elke het aansteken van hun doopkaars.

Met vriendelijke groet,
M. van den Boogaard

KINDERKARAVAAN

Op 4 oktober is de Kinderkaravaan weer van start gegaan. We volgen dit jaar het verhaal van Jona. We hebben het eerste stukje van het verhaal gehoord

waarin Jona door God wordt gevraagd om naar een stad in het oosten te gaan. Maar Jona doet precies het tegenovergestelde en neemt een boot naar het westen. De kinderen hebben geprobeerd of zij dat ook kunnen: precies het tegenovergestelde doen van wat er wordt gezegd.

Dat viel nog niet mee. Om te beginnen omdat je daarvoor wel heel goed moet luisteren naar wat er precies gezegd wordt. Daar hebben we ook nog mee geoefend. We hebben het even heel stil gemaakt om zo beter te kunnen luisteren. Misschien hoor je dan zelfs in die stilte wel iets van God...

Het duurt even voordat de Kinderkaravaan weer verder trekt. De volgende viering is op 31 januari in Balgoij. Hopelijk zijn de coronamaatregelen tegen die tijd weer wat versoepeld.

In Balgoij horen we hoe het verder gaat met Jona want we zijn nu wel op een heel spannend moment in het verhaal gestopt. Namelijk toen Jona in zee werd gegooid door de andere mannen op het schip. Zal hij worden gered?

AANGEPASTE REGELING CORONA

CORONAMAATREGELEN IN PAROCHIE DE TWAALF APOSTELN PER 15 OKTOBER 2020

Sinds de laatste persconferentie van het kabinet en het daaropvolgende overleg in de bisschoppenconferentie worden we vriendelijk maar dringend gevraagd om onze bijdrage te leveren om het COVID-19-virus in te dammen. Basisprincipe blijft: was je handen regelmatig met zeep of een desinfectiemiddel, houd zoveel mogelijk 1,5 meter afstand en draag waar het houden van afstand problematisch wordt een mond-neusmasker. Bestuur en pastoresteam hebben de volgende handreiking met vier belangrijke aandachtspunten opgesteld:

1. We vieren vooralsnog gewoon volgens het rooster en kunnen dan maximaal dertig bezoekers per viering toelaten.

2. UITVAARTEN:

Een uitzondering wordt gemaakt voor uitvaarten: vooralsnog zijn maximaal honderd bezoekers per viering toegestaan, voor zover het kerkgebouw de 1,5 meter afstand kan waarborgen.

3. Er is een aanmeldingsprocedure per viering met de contactraden afgesproken, met een aanspreekpunt per geloofsgemeenschap. Elke geloofsgemeenschap krijgt een poster die zichtbaar bij de kerk hangt en er liggen intekenlijsten bij elke kerk.

Als u naar de kerk wilt is het dus nodig om dit vooraf aan te geven bij de desbetreffende persoon, en als u komt graag uw naam en telefoonnummer noteren. U kunt ook zonder aanmelding vooraf komen maar dan loopt u het risico dat alle dertig plaatsen vergeven zijn. Contactpersonen met bereikbaarheidsgegevens per geloofsgemeenschap:

- H. Antonius Abt Wijchen: contactraad

Mondkapje

Uw jaar en onze veiligheid. Samen komen we deze crisis door.

06-82242153 of abtwijchen@detwaalfapostelen.nl

- H. Paschalis Baylon Wijchen: Marijke de Groot
06-30653053 of paschalis@detwaalfapostelen.nl

- H. Joh. de Doper Balgoij: Marianne vd Boogaard
024-6453933 of nw.vanden.boogaard@kpnmail.nl

- H. Judocus Hernen: Marijke Reijnen

0487-531470 of h.judocus@detwaalfapostelen.nl

- Emmanuel Wijchen: Tini Poos

06-50265160 of tinipoos@upcmail.nl

- H. Jozef Alverna: Anny Rosmalen

06-29277272 of annyrosmalen80@gmail.com

- H. Anna Bergharen: Thé Pekel

0487-531651 of thepekel@planet.nl

- H. Georgius Heumen: Hetty Martens-Poelen

06-23523965 hettypoelen@hotmail.com

- H. Antonius Abt Overasselt: Tien Theunissen

06-13039363 of tien-nelly.theunissen@planet.nl

- H. Antonius Abt Nederasselt: Liza Matijssen

024-6221596 of matyssen.geerts@kabelfoon.nl

- Oude H. Victor Batenburg: Bert van Boxtel

0487-540806 of bertenrietvanboxtel@gmail.com

- H. Damianus Niftrik: Jan Derks

06-53164226 of jderksniftrik@hotmail.com

4. Het laatste punt van aandacht is het dragen van een mond-neusmasker. Wij vragen u om uw eigen exemplaar van huis mee te nemen, zoals dat gevraagd wordt in openbare gebouwen. Het is de bedoeling om dit masker zo mogelijk op te zetten bij het naar binnen komen in het kerkgebouw en bij het weer huiswaarts gaan.

Wij leven in bijzondere tijden en proberen er net als u het beste van te maken. Alvast hartelijk dank voor uw medewerking en begrip. Houd moed.

Bestuur en pastorale team
parochie De Twaalf Apostelen

EERSTE COMMUNIE NIEUWE AANMELDINGEN

Binnenkort gaan we weer starten met de voorbereiding voor de eerste communie voor kinderen vanaf groep 4 van de basisschool.

Vóór de viering van de eerste communie is er een voorbereidingstraject. De kinderen komen daarvoor een aantal middagen naar de kerk. Dit zijn leuke en gezellige middagen waarop de kinderen elkaar beter leren kennen en kunnen ontdekken wie Jezus is. We nodigen de ouders uit om deze ontdekkingsstocht samen met de kinderen te maken door te helpen bij de kindermiddagen, thuis met uw kind het werkboek te bekijken en samen naar de kindvriendelijke vieringen in de parochie te komen.

Als u besluit dat uw kind de eerste communie gaat doen, kunt u uw kind aanmelden via de website www.detwaalfapostelen.nl > nieuws & activiteiten > aanmelding eerste communie.

Op maandag 16 november 2020, om 20.00 uur, is er een ouderavond voor alle ouders van nieuwe communicanten van de parochie De Twaalf Apostelen.

Deze ouderavond zal vanwege corona digitaal zijn, via Teams.

Stuur voor het ontvangen van de link een mailtje naar: communie.wijchen@detwaalfapostelen.nl. Op deze avond ontvangt u ook meer informatie over de plaats en tijdstippen van de kindermiddagen en de communievieringen.

Werkgroep eerste communie

AANGEPASTE START ADVENT

DE VIJFDE ZONDAG IN NOVEMBER 2020: START VAN DE ADVENT

Het coronavirus maakt alles anders. Nu weten we dat dertig personen voorlopig een maximum is voor kerkelijke vieringen. De vijfde zondag komt eraan. Daarvan hebben we in het pastorale team allereerst afgesproken dat we andere dingen doen dan een regulier rooster. Dat 'anders dan anders' willen we graag vasthouden en dan vormgeven zoals het in deze tijden zou kunnen...

OPROEP OM KERKDEUREN TE OPENEN

Wij denken er goed aan te doen om de komende vijfde zondag in te vullen door zoveel mogelijk kerken open te stellen in een deel van dat weekend. Het gaat dan om zaterdag 28 of zondag 29 november.

Juist in deze verwarrende coronatijd is stilte een goede invulling om met geloof bezig te zijn. Een open kerkgebouw nodigt uit. Belangrijk is om een goed moment te kiezen dat past bij uw gemeenschap, voldoende vrijwilligers die in enkele uren toe kunnen zien dat er niet meer dan dertig personen binnen zijn en dat de hygiënemaatregelen in acht worden genomen.

Inhoudelijk is belangrijk dat de start van de advent vorm krijgt. Bijvoorbeeld met een adventskrans duidelijk zichtbaar, passende muziek.

Verder is van belang dat tijdig de mediakanalen die plaatselijk voorhanden zijn worden benut: dat mensen weten wat er gaat gebeuren.

Uiteraard zal de pastor die aan uw gemeenschap is verbonden meedenken en meedoen als dat nodig is.

Pastoraal team parochie De Twaalf Apostelen

BIJ EEN AANSTAANDE DIAKENWIJDING

Op zaterdag 7 november hoop ik uit handen van onze bisschop Gerard de Korte de diakenwijding te mogen ontvangen. Samen met vijf andere mannen, waaronder twee priesterkandidaten, bereid ik mij op dit moment voor op deze bijzondere dag. Van harte zal ik mij, binnen mijn mogelijkheden, na de wijding inzetten voor de mensen in onze omgeving die behoefte hebben aan aandacht, een goed woord of praktische hulp. Het coronavirus en het aantal wijdelingen maakt tot mijn verdriet het nagenoeg onmogelijk om parochianen uit te nodigen.

De wijdingsplechtigheid is voor alle belangstellenden die niet aanwezig kunnen zijn echter rechtstreeks te volgen vanaf 10.30 uur via de livestream van de Bossche kathedraal: www.mariajohannes.nl of via het YouTubekanaal:

www.youtube.com/channel/UCS6PBjOWGdnPDJJ_zjGazQ/live

CADEAUS

Heel graag wil ik het goede werk van Mary's Meals ondersteunen en u vragen om mij hiervoor een gift te doen toekomen in plaats van cadeaus. Dat kan persoonlijk, maar ook via de bekende brievenbussen van de parochie. Als u mijn naam op de envelop wilt schrijven, dan komen deze vanzelf bij mij terecht. In deze Apostelbode het laatste deel van een interview met Magnus MacFarlane, de stichter van Mary's Meals.

In deze weken van voorbereiding op de wijding vraag ik ook graag om uw begeleidend gebed. Ik zie er naar uit om ook als diaken onze geloofsgemeenschappen te blijven dienen!

pastor Andreas Inderwisch

IEDEREEN KAN IETS DOEN

In de vorige Apostelbode kon u het eerste deel lezen van dit interview over Mary's Meals. Hieronder vindt u het tweede en laatste deel.

Mary's Meals begon in Medjugorje. Welke rol speelt de Maagd Maria in jouw leven?

Ik bezocht Medjugorje met mijn familie toen ik vijftien was. Dat bezoek had een diepe uitwerking op ons gezin. Mijn ouders hebben na deze bedevaart ons huis, dat een hotel was, veranderd in een retraitecentrum. Dit werk gaat sindsdien verder onder de bescherming van de Moeder Gods. We proberen zo om de uitnodiging die we ontvingen in daden om te zetten. We luisteren naar de boodschappen van Maria en proberen daarnaar te leven. Zo vaak we kunnen, gaan we op bedevaart naar Medjugorje en mijn eigen kinderen komen er ook ontzettend graag! Als gezin bidden we dagelijks de rozenkrans en vragen aan Maria om nog betere volgelingen van haar Zoon te mogen worden. Ik hou ontzettend veel van haar!

Hoe is het mogelijk dat Mary's Meals zo 'eenvoudig' is gebleven?

Ja, Mary's Meals, is inderdaad eenvoudig. Het ontstond door de woorden van een kind. In 2002 sprak ik tijdens een hongersnood in Malawi met Edward, een jongen die naast zijn stervende moeder zat. Ik vroeg hem naar zijn dromen. Hij zei: 'Ik zou graag voldoende te eten hebben en op een dag naar school willen gaan.' Deze woorden speelden een grote rol bij het vuur dat toen ontstoken werd. Als je vraagt hoe het werk zo eenvoudig kon blijven, dan moet ik zeggen dat het niet geleid werd door strategische discussies of academische studies, maar dat het in gang werd gezet door de woorden van een kind. En, het was een daad van geloof.

Wat wij doen, het voeden van een kind, dat is de meest basale handeling van een moeder. Bovendien nodigt Maria ons uit om een eenvoudig leven te leiden. Maar, het is niet gemakkelijk om de dingen eenvoudig te houden. Het lijkt wel alsof wij de neiging hebben om zaken ingewikkeld te maken. Vaak moeten we er bewust voor kiezen om eenvoudig te blijven en eenvoudig te leven.

Je hebt een boek geschreven met de titel 'Een schaal met graan verandert de wereld'. Hoe kwam je erbij om dit te doen?

Tsja, Mary's Meals behoort mij niet toe. Het is een geschenk dat ik mocht ontvangen. Steeds weer merkte ik dat de geschiedenis van Mary's Meals

heel veel mensen vreugde schenkt. Het helpt ze om te zien hoe liefdevol onze Vader in de hemel is. Ik heb het boek geschreven, omdat ik die geschiedenis van Gods liefde met nog meer mensen wilde delen. Als iets heel groot wordt, dan is er altijd het gevaar dat de oorspronkelijke inspiratie verloren gaat. Ik vond het belangrijk om de oorsprong van Mary's Meals in herinnering te roepen. Ik ben erg blij dat duizenden mensen het boek gelezen hebben en dat het in veel talen is vertaald. Er bereiken mij veel verhalen van mensen die door het boek God op een nieuwe manier hebben ontmoet. Dat had ik nooit verwacht en maakt me erg gelukkig!

Is het gevaarlijk om een 'officieel erkende held' te zijn? Hoe blijf je met beide voeten op de grond?

Ja, het is erg gevaarlijk! Dit werk is niet door mij op deze manier gegroeid. Ik ben maar één van de mensen die hierin een rol spelen. Maar erkenning kan heel erg helpen om Mary's Meals bij nog meer mensen bekend te maken. Soms is het pijnlijk om in de schijnwerpers te staan en prijzen in ontvangst te nemen. Maar hoe ouder ik word, des te beter begrijp ik dat ze eigenlijk voor Mary's Meals zijn en niet voor mij. Telkens als ik weer een prijs in ontvangst mag nemen, probeer ik om God de eer te geven en duidelijk te maken dat de prijs voor alle medewerkers bedoeld is. Maar het blijft een opgave die me soms zwaar valt. Altijd bestaat het gevaar dat wij gaan denken dat wij als gever boven de ontvangers van onze hulp staan. Dit subtiele gevoel kan ons in de verkeerde richting leiden als we er niet goed mee omgaan. Trots is een reële vijand en ik wil vooral niet de indruk wekken dat ik hem al heb overwonnen. Die strijd is nooit voorbij.

Op je reizen zie je veel leed en ellende. Wij leven in een land met een grote bestaanszekerheid. Het laatste woord is daarom aan jou.

Wij kunnen allemaal iets doen. 'Ik had honger en jij gaf mij te eten.' Dat is wat we Jezus tegen ons willen horen zeggen als we Hem ooit van aangezicht tot aangezicht zien!

Het tweede deel van dit artikel is met toestemming in vertaling overgenomen uit 'Feuer und Licht', nr. 288 juni 2020

Meer informatie over Mary's Meals vind je op www.marysmeals.nl

ADVENT

WELKOM AAN HET LICHT IN TIJDEN VAN SCHEMERING

"Wij zijn het leem, Gij de boetseerder: Zie op ons neer: wij zijn uw volk"! Het zijn de woorden van de profeet Jesaja. Ze klinken veelvuldig in de komende adventsperiode. Het zijn woorden van hoop en verlangen naar betere tijden. We kunnen ze volmondig nazeggen in onze onzekere tijd.

Kerstmis vieren is het Licht verwelkomen. We zijn niet zelf het licht. We kunnen het licht niet zelf maken. Het is duidelijk dat we afhankelijk zijn en dat alles met alles samenhangt. We kunnen wel wachten en ontvankelijk zijn voor het Licht. Wachten in een tijd waarin iedereen haast heeft om een eigen zegje te doen, eigen 'dingetjes' te doen, eigen lichtjes te laten stralen. Het valt niet mee om te erkennen dat onze lichtjes doorgaans bescheiden schemerlichtjes zijn.

Pijn, verdriet, onmacht, boosheid en verdeeldheid: we kunnen het dagelijks tot ons nemen via het nieuws en internet. Maar: het Licht komt. Waar het Licht is, kan geen duisternis meer zijn. Als we dat erkennen, zal ook schemering geen duisternis kunnen zijn. Schemering is dubbelzinnig. Er zijn twee soorten schemering. Van het volle licht richting duisternis. En er is een schemering die van duisternis naar het volle licht gaat. Beide zijn tijden van overgang. Beide vragen om waakzaamheid en aanpassing.

Advent is niet de periode van de zonsondergang, maar van de dageraad. Wie de dageraad mee wil maken, moet waakzaam en wakker zijn. Het Licht is er immers al wel, maar sluimert achter sluiers. Het Licht zal ons bevrijden en de waan van de dag ontmaskeren als 'kwijnende vlaspit'. De vele kleine lichtjes maken het mogelijk om samen de weg te vinden in de schemering. Er is echter maar één Licht. Hij heeft ons geboetseerd. Hij koestert de kwetsbare lichtjes.

Een waakzame en lichtende advent toegewenst aan ons allen!

Martin Claes

TERUGBLIK TIEN JAAR DE TWAALF APOSTELEN

Aan de contactraden was gevraagd om de ervaring van tien jaar parochie De Twaalf Apostelen op papier te zetten. Hier nog een nagekomen bijdrage.

H. Victor, Batenburg, het meest westelijk gelegen stadje van de parochie met op twintig kilometer afstand Heumen. Samenwerken was ons niet vreemd. Wij hadden na 1 oktober 2004 al veel ervaring als Kruispunt onder leiding van Jos van

Minderhout opgedaan. Er waren verschillende werkgroepen die samenwerkten en ervaringen deelden. Daardoor waren we elkaar tot steun. Onze geloofsgemeenschap had met de oprichting van de nieuwe parochie in 2010 een te kleine contactraad. In de nieuwe situatie gaf dit enige verlichting omdat er enkele taken konden worden doorgeschoven. Tot op heden is hier geen verbetering in gekomen, het aantal vrijwilligers loopt snel terug. Dit alles heeft tot gevolg dat de betrokkenheid binnen onze geloofsgemeenschap in rap tempo afneemt. Er zijn bijna geen doopsels, eerste communies en vormsels meer.

Afscheid nemen van onze kerk, het was een pijnlijk gebeuren. De afscheidsviering op 14 juli 2019 was een emotionele viering. Afscheid van een plek waar onze geloofsgemeenschap honderdvijftig jaar lang lief en leed deelde, de sacramenten ontving en de feestdagen en het afscheid van onze overledenen vierde. Het was een afscheid met pijn in ons hart.

Van de Mariakapel mogen we nog gebruikmaken. Deze kapel wordt iedere week door een vrijwilliger op orde gehouden. Voor het overige is de kerk geen kerk meer.

Nu hebben wij de kans gekregen om de oude Victorkerk te huren van de Stichting Oude Gelderse Kerken. Wij maken hier dankbaar gebruik van. Het kerkbezoek blijft tot nu toe op peil. Het is best een grote stap die gemaakt is. De oude kerk is veel kleiner en in deze coronatijd is het niet makkelijk om voldoende afstand te houden. De meeste mensen uit onze geloofsgemeenschap vinden dit een goed alternatief, waarin ook enkele vieringen samen met de hervormden gehouden worden zoals de kerstavondviering samen met de dominee.

Velen vinden het maar niks om in een andere geloofsgemeenschap binnen de parochie ter kerke te gaan. Zij voelen zich er niet thuis!

Het is wennen, je leert er ook van, andere mensen, andere gewoonten en gebruiken. Wij (Bert en Riet van Boxtel) hebben de kans gekregen op alle twaalf plaatsen mee te mogen vieren. Zeker bijzondere vieringen zoals de Kinderkaravaan, eerste communie en vormsel, adventsviering en Ziekendag. Ook was het mooi en leerzaam om een kerstspel met kinderen en een kerststallententoonstelling in Hernen te mogen meemaken. Zo zijn er nog veel meer voorbeelden van wat er allemaal binnen de parochie De Twaalf Apostelen gebeurt en gedaan wordt, heel interessant. Zo proberen wij met enthousiasme en inspiratie ons geloof levend te houden.

Namens de contactraad, Bert van Boxtel

SCHULDHULPMAATJE

Je hoeft geen profeet te zijn om te voorspellen dat de schuldenproblematiek die bij veel mensen al knellend aanwezig was en is, in de komende tijd alleen maar groter gaat worden.

Hoe kunnen we mensen die in die situatie verkeren ondersteunen? Op veel plekken in het land zijn er projecten onder de titel SchuldHulpMaatje. Ook in Wijchen gaan we zo'n project starten. De protestantse diaconie, de Vincentiusvereniging en de parochie De Twaalf Apostelen hebben gezamenlijk het initiatief genomen om in Wijchen zo'n project op te starten. Getrainde vrijwilligers zullen in contact worden gebracht met mensen die in een schuldenproblematiek terecht zijn gekomen, om gezamenlijk te zoeken naar de mogelijkheden daaruit te komen. De thuisadministratie op orde, de schulden op een rij, contacten met de schuldeisers en de officiële schuldhulpverlening leggen, om zo te komen tot goede regelingen die de last verlichten. Elke vrijwilliger volgt eerst een driedaagse training. Vervolgens wordt een match gemaakt met één of twee van die contacten, om die in een nader af te spreken frequentie te spreken en te adviseren. Maatwerk is daarbij het uitgangspunt. De maatjes worden bijgestaan door de coördinator van het project.

Het initiatief tot het project is genomen vanuit de kerkelijke kring, omdat van daaruit ook de inspiratie voor het project is opgekomen, maar we willen het van meet af aan verbreden tot de hele Wijchense samenleving (gemeente). Inmiddels is de Stichting 'Boven de Streep' opgericht, die de verantwoordelijke voor het Wijchens project SchuldHulpMaatje zal gaan dragen.

Het bestuur van de stichting bestaat uit: Pim Visser, voorzitter, Hennie Witsiers, secretaris, Piet de Bruijn, penningmeester.

Wij zijn voornemens in januari 2021 te starten om een helpende hand te bieden aan mensen, die een schuldenproblematiek hebben. Om dit te kunnen doen hebben wij vrijwilligers nodig. Vanaf deze plaats nodig ik vrijwilligers die interesse hierin hebben uit zich te melden voor dit project. Aanmelden kan bij de coördinator Frank Edeling, telefonisch 0642957070 of via het e-mailadres schuldhulpmaatjewijchen@gmail.com. De coördinator neemt dan contact met u op voor een individueel gesprek om u op de hoogte te stellen van dit project, zodat u weloverwogen uw beslissing kunt nemen. Wij wachten op uw reactie. De geplande informatieavond kan vanwege de coronamaatregelen niet gehouden worden.

Diaken Hennie Witsiers

H. GEORGIUS - HEUMEN

AFSCHEID VAN DE KERK

*Heumen, een dorp, liggend aan de Maas,
vredig tussen bruggen, groen en bomen.*

*Waar in het hart een mooie kerk staat,
klokken die luidend de tijd aangeven,
dat wij naar de H. Mis mogen komen,
om bezinning en Gods woord te horen.*

*Er was plaats voor velen in 't Godshuis.
Jammer, maar velen bleven vaak thuis,
het geloof is er om samen te beleven.
Dan kan het ons kracht en liefde geven.*

*Het was nu niet meer te voorkomen
en wordt de kerk voorgoed gesloten.
Met pijn in mijn hart, ga ik hem missen.
Liep als een rode draad door mijn leven,
heeft me altijd veel kracht gegeven,
als er eens waren moeilijke dagen,
kon ik daar de hulp van boven vragen.
Voor mij was geloven, in die kerk zoals ik
het zag, van de wieg, tot het Graf!!!*

M. Janssen Bouwmeester
Heumen

LAATSTE VIERING

Op 22 november a.s. zal de laatste viering zijn in de H. Georgiuskerk te Heumen.

In verband met de verscherpte coronamaatregelen is nog niet bekend hoe hier invulling aan zal worden gegeven. Zodra er duidelijkheid is wordt er voor goede informatie gezorgd.

De contactraad

Vieringschema

14 november / 15 november

- 33e zondag door het jaar
- werelddag v.d. armen

21 november / 22 november

- Christus Koning v.h. heeal
- Nationale Jongerencollecte

28 november / 29 november

- 1e zondag van de advent
- Bisschoppelijke Adventsactie

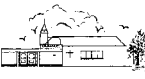

 <p>Lezingen uit de Heilige Schrift</p>	<p>lezingen ^③</p> <ul style="list-style-type: none"> ✧ Eerste lezing: Spreuk. 31,10-13.19-20.30-31 ✧ Tweede lezing: 1 Tess. 5,1-6 ✧ Evangelie: Mt. 25,14-30 	<p>lezingen ^④</p> <ul style="list-style-type: none"> ✧ Eerste lezing: Ez. 34,11-12.15-17 ✧ Tweede lezing: 1 Kor. 15,20-26.28 ✧ Evangelie: Mt. 25,31-46 	<p>lezingen ^⑤</p> <ul style="list-style-type: none"> ✧ Eerste lezing: Jes. 63,16b-17.19b; 64,3b-8 ✧ Tweede lezing: 1 Kor. 1,3-9 ✧ Evangelie: Mc. 13,33-37
 <p>H. Antonius Abt Wijchen</p>	<p>zondag 11.00 Eucharistieviering Ensemble Parnassus Ton van Balveren</p>	<p>zondag 11.00 Eucharistieviering Ensemble Soli Deo Gloria Ton van Balveren</p>	<p>Géén viering</p>
 <p>Emmanuel Wijchen</p>	<p>zondag 09.30 Eucharistieviering Ton van Balveren</p>	<p>Géén viering</p>	<p>Géén viering</p>
 <p>H. Paschalis Baylon Woezik</p>	<p>Géén viering</p>	<p>zondag 09.30 Eucharistieviering Ensemble Paschaliskoor Ton van Balveren</p>	<p>Géén viering</p>
 <p>H. Jozef Alverna</p>	<p>zondag 09.30 Eucharistieviering Yves Mambueni</p>	<p>Géén viering</p>	<p>zaterdag 19.00 Woord en Communie Ensemble Mazing Joy Andreas Inderwisch</p>
 <p>H. Johannes de Doper Balgoij</p>	<p>Géén viering</p>	<p>zondag 11.00 Woord en Communie Hennie Witsiers</p>	<p>Géén viering</p>
 <p>H. Antonius Abt Nederasselt</p>	<p>Géén viering</p>	<p>zaterdag 19.00 Eucharistieviering Yves Mambueni</p>	<p>Géén viering</p>
 <p>H. Antonius Abt Overasselt</p>	<p>zondag 11.00 Eucharistieviering Yves Mambueni</p>	<p>zondag 11.00 Woord en Communie Jack Steeghs</p>	<p>zondag 11.00 Eucharistieviering Yves Mambueni/ Andreas Inderwisch</p>
 <p>H. Georgius Heumen</p>	<p>zaterdag 19.00 Eucharistieviering Yves Mambueni</p>	<p>zondag 10.30 Eucharistieviering Laatste viering H. Georgiuskerk Yves Mambueni</p>	<p>Géén viering</p>
 <p>Oude Sint-Victor Batenburg</p>	<p>Géén viering</p>	<p>zondag 09.30 Woord en Communie Hennie Witsiers</p>	<p>Géén viering</p>
 <p>H. Anna Bergharen</p>	<p>zaterdag 19.00 Eucharistieviering Ton van Balveren</p>	<p>Géén viering</p>	<p>Géén viering</p>
 <p>H. Judocus Hernen/Leur</p>	<p>zondag 11.00 Woord en Communie Ensemble Parochieel Zangkoor Hennie Witsiers</p>	<p>zaterdag 19.00 Eucharistieviering Ensemble Parochieel Zangkoor Ad Blommerde</p>	<p>Géén viering</p>
 <p>H. Damianus Niftrik</p>	<p>zaterdag 19.00 Woord en Communie Hennie Witsiers</p>	<p>Géén viering</p>	<p>Géén viering</p>
 <p>Het Kompas</p>	<p>zaterdag 17.30 Woord en Communie Hennie Witsiers</p>	<p>zaterdag 17.30 Eucharistieviering Yves Mambueni</p>	<p>Géén viering</p>

Vieringschema

05 december / 06 december
 • 2e zondag van de advent
 • Bisschoppelijke Adventsactie

12 december / 13 december
 • 3e zondag van de advent
 • zondag gaudete

19 december / 20 december
 • 4e zondag van de advent
 • Willibrordzondag

 Lezingen uit de Heilige Schrift	lezingen ^① ✨ Eerste lezing: Jes. 40,1-5.9-11 ✨ Tweede lezing: 2 Petr. 3,8-14 ✨ Evangelie: Mc. 1,1-8	lezingen ^② ✨ Eerste lezing: Jes. 61,1-2a.10-11 ✨ Tweede lezing: 1 Tess. 5,16-24 ✨ Evangelie: Joh. 1,6-8.19-28	lezingen ^③ ✨ Eerste lezing: 2 Sam. 7,1-5.8b-11.16 ✨ Tweede lezing: Rom. 16,25-27 ✨ Evangelie: Lc. 1,26-38
 H. Antonius Abt Wijchen	zondag 11.00 Eucharistieviering Ensemble Parnassus Yves Mambueni	zondag 11.00 Eucharistieviering Ensemble Soli Deo Gloria Martin Claes	zondag 11.00 Eucharistieviering Ensemble Soli Deo Gloria Heren Martin Claes
 Emmanuel Wijchen	zondag 09.30 Woord en Communie Hennie Witsiers	Géén viering	zondag 09.30 Eucharistieviering Ton van Balveren
 H. Paschalis Baylon Woezik	Géén viering	zondag 09.30 Eucharistieviering Ensemble Paschaliskoor Ton van Balveren	Géén viering
 H. Jozef Alverna	zaterdag 19.00 Woord en Communie Andreas Inderwisch	Géén viering	zondag 09.30 Eucharistieviering Martin Claes
 H. Johannes de Doper Balgoij	Géén viering	zondag 11.00 Eucharistieviering Yves Mambueni	Géén viering
 H. Antonius Abt Nederasselt	Géén viering	zondag 09.30 Eucharistieviering Yves Mambueni	Géén viering
 H. Antonius Abt Overasselt	zondag 11.00 Woord en Communie Andreas Inderwisch	zondag 11.00 Eucharistieviering Ton van Balveren	zondag 11.00 Eucharistieviering Yves Mambueni
 Prot. Kerk Sint-Joris Heumen	zaterdag 19.00 Eucharistieviering Yves Mambueni	Géén viering	zaterdag 19.00 Eucharistieviering Yves Mambueni
 Oude Sint-Victor Batenburg	Géén viering	zondag 09.30 Eucharistieviering Jack Leo	Géén viering
 H. Anna Bergharen	zaterdag 19.00 Woord en Communie Jack Steeghs	Géén viering	zaterdag 19.00 Eucharistieviering Martin Claes
 H. Judocus Hernen/Leur	zondag 11.00 Woord en Communie Ensemble Parochieel Zangkoor Jack Steeghs	zaterdag 19.00 Eucharistieviering Ensemble Parochieel Zangkoor Martin Claes	zondag 11.00 Woord en Communie Ensemble Parochieel Zangkoor Hennie Witsiers
 H. Damianus Niftrik	zondag 09.30 Eucharistieviering Jack Leo	Géén viering	zaterdag 19.00 Woord en Communie Hennie Witsiers
 Het Kompas	zaterdag 17.30 Woord en Communie Hennie Witsiers	zaterdag 17.30 Eucharistieviering Martin Claes	zaterdag 17.30 Woord en Communie Hennie Witsiers

BIJZONDERE VIERINGEN

Uitzending vieringen vanuit H. Antonius Abtkerk Wijchen via YouTube

U kunt deze vieringen live volgen op YouTube via het kanaal: Antonius Abt Wijchen.

Wijchen | H. Antonius Abt

iedere maandag	19.00 uur	Eucharistieviering. Martin Claes.
iedere dinsdag	09.00 uur	Eucharistieviering. Martin Claes.
iedere woensdag	09.00 uur	Eucharistieviering. Martin Claes.
donderdag 12 november	09.00 uur	Woord en Communieviering. Andreas Inderwisch.
donderdag 19 november	09.00 uur	Woord en Communieviering. Lara van der Zee.
donderdag 26 november	09.00 uur	Woord en Communieviering. Andreas Inderwisch.
donderdag 03 december	09.00 uur	Woord en Communieviering. Andreas Inderwisch.
donderdag 10 december	09.00 uur	Woord en Communieviering. Andreas Inderwisch.
donderdag 17 december	09.00 uur	Woord en Communieviering. Andreas Inderwisch.

Wijchen | Emmanuel

vrijdag 13 november	09.30 uur	Woord- en Communieviering. Hennie Witsiers.
vrijdag 11 december	09.30 uur	Woord- en Communieviering. Hennie Witsiers.

Woezik | H. Paschalis Baylon

vrijdag 06 november	10.00 uur	Eucharistieviering. Yves Mambueni.
vrijdag 04 december	10.00 uur	Woord en Communieviering. Andreas Inderwisch.

Alverna | H. Jozef

vrijdag 20 november	09.30 uur	Eucharistieviering. Ad Blommerde.
vrijdag 18 december	09.30 uur	Woord en Communieviering. Andreas Inderwisch.

Wijchen | Zuiderhoek

vrijdag 27 november	09.30 uur	Woord- en Communieviering. Hennie Witsiers.
---------------------	-----------	---

Overasselt | H. Antonius Abt

iedere donderdag	19.00 uur	Avondgebed in de pastorie van de H. Antonius Abtkerk Overasselt.
------------------	-----------	--

Overasselt | De Mijlpaal

dinsdag 10 november	10.15 uur	Eucharistieviering. Yves Mambueni.
dinsdag 08 december	10.15 uur	Eucharistieviering. Yves Mambueni.

Batenburg

dinsdag 24 november	10.00 uur	Ouderenontmoeting bij Hennie Witsiers, Stadswal te Batenburg.
---------------------	-----------	---

WIJCHENSE WERELDWINKEL

Touwslagersbaan 8 Wijchen

SLIPPERS OP HET STRAND

Deze olifant is gemaakt van teenslippers. Teenslippers worden het meest gedragen in ontwikkelingslanden omdat ze goedkoop zijn. Veel afgedankte teenslippers komen in de natuur en de oceaan terecht en voegen zich bij de plastic soep. Vissen en vogels zien het voor voedsel aan en sterven hierdoor vroegtijdig. Ocean Sole zet zich in om teenslippers een tweede leven te geven.

*Zeven november, Sint Willibrordusdag,
Met toestemming van Paus Sergius
ging hij aan de slag.
Hij stichtte hier de christelijke kerk,
maakte daarvan zijn levenswerk.
Hij overleed in Echternach*

Toon van Duifhuizen

**CONTACTRADENOVERLEG: HERNEN-LEUR,
BERGHAREN, BATENBURG EN NIFTRIK**

Woensdagavond 30 september kwamen vertegenwoordigers uit de vier geloofsgemeenschappen van de oude Kruispuntparochie in Bergharen bijeen voor overleg. Omdat het belangrijk is om de identiteit van de dorpen te behoeden en sturend te laten zijn voor nu en in de toekomst.

Niet elke contactraad is momenteel optimaal bemest en dat roept vragen op. Toch levert het bijpraten met de vier geloofsgemeenschappen voorlopig voldoende mogelijkheden op om zowel het beheer als het pastoraat in samenspraak met de dienstdoende pastor in goede banen te kunnen leiden. Diaken Hennie Witsiers en pastoraal werker Jack Steeghs namen deel aan het gesprek.

**EEN BIJZONDER VORMSEL IN EEN
BIJZONDERE TIJD**

In de prachtig versierde Antonius Abtkerk te Wijchen kregen op zaterdag 10 oktober negentien jongens en meisjes het H. Vormsel toegediend. Door alle coronamaatregelen mochten alleen de vormelingen, hun ouders en broers en zussen aanwezig zijn. Het was een bijzondere viering, feestelijk en ingetogen tegelijk. In een tijd waarin we elkaar meer dan ooit nodig hebben, leerden deze vormelingen hun hand uit te steken naar de ander en om te zien naar elkaar. "Handen kun je op vele manieren gebruiken. Handen kunnen schrijven, om de dingen uit te leggen die je moeilijk vindt om te zeggen. Handen kunnen opengaan: troosten, strelen, iets weer goed maken. Handen kunnen ontvangen en delen. Handen kunnen om je schouders geslagen worden en op je hoofd worden gelegd. Dan voel je duidelijk; je hoort erbij". Dankzij de mooie woorden van vormheer vicaris-generaal Th. Lamers, pastor Yves Mambueni en pastor Lara van der Zee en de mooie zang van het familiekoor onder leiding van Lianne van der Burgt werd het een onvergetelijke viering.

Vanuit H. Judocus is Linda v.d. Aa onze vormeling, van harte gefeliciteerd!

Sophie van Kerkhof uit Hernen ontvangt haar eerste communie van pastoor M. Claes (zie ook elders in deze Apostelbode).

MISINTENTIES

2 november (Allerzielen): Gerda van Heumen-Loeffen, Cor en Annie van der Aa-van Casteren, Gerda van Heumen-Lukassen, Cor van Kerkhof en Mien van Kerkhof-Gradussen, Jan Thoonsen, Jan de Kleijn en overleden familie, overleden familie van der Aa-Broekman, overleden ouders Weeren-Jansen/Peperkamp-Jansen, Ben Weeren, Peter van Est, Jan van Heumen, Toon Hendriks, Paul Jansen, Tien en Riek van Duifhuizen-Hoeks, Koojje van Heumen-Cobussen, Piet en Annie Kersten-Steeg, Wim Vergeest, Marco van Mullekom, Gradus en Annie en Geert van Mullekom, The Reuvers, Overleden leden KBO Hernen-Leur, Joop Rutten, Bert van Duifhuizen, Ellis Ebskamp en familie Ebskamp van het Westeinde, Hent van As

7 november: Wim en Gon Hebing

15 november: Ben Weeren, Mien van Nuland-Verploegen, voor de overleden weldoeners

21 november: Jan de Kleijn en overleden familie, Leden en overleden leden van het zangkoor, Wim en Gon Hebing

6 december: Jan Thoonsen, Mien van Nuland-Verploegen

12 december: overleden ouders Weeren-Jansen/Peperkamp-Jansen, Wim en Gon Hebing

Gelieve de misintenties voor de maand december en januari voor 17 november in te leveren bij Annemarie Schreven, Dorpsstraat 42, tel.: 0487-531191, of per mail: misintentiesjudocus@gmail.com

Voor meer 'Herres' nieuws kijkt u op de achterpagina!!

UIT HET ARCHIEF

Verslag van een fietstocht in 1940 (deel 3)

Dit is het laatste deel van het verslag van een fietstocht op een zomeravond in 1940.

Tussen de beide gedenkstukken bevindt zich een orgel, dat in 1770 vervaardigd moet zijn door een zekere heer Cranen, terwijl in geschiedkundige werken vermeld is, dat een beeldhouwer uit Uden en een schilder uit Tiel aan het orgel werkzaam waren. Tegenover het orgel staat de preekstoel, vervaardigd uit eikenhout en het jaartal 1665 dragende. De preekstoel is rijk met snijwerk versierd, op de lezenaar ligt een grote heel oude bijbel. De tijden veranderen, maar het Woord blijft... Voor de preekstoel liggen nog enige grafzerken, o.a. een van een muntgezel van Batenburg. Verder zijn in de kerk nog een vijftal kleinere wapenborden aanwezig, die echter niet gebeeldhouwd zijn, maar bestaan uit een op houten paneel aangebrachte schildering, gevat in een eenvoudige zwarte lijst. Voor oudheidsvorsers is een kerkje zoals de hervormde kerk te Batenburg een eldorado. Batenburg, dat zeer oud is, was steeds verwant aan het roemrijke geslacht der Bronkhorsten, dat in onze geschiedenis vele malen een rol speelde.

*Onderschrift afbeelding:
Het wapen van Willem Adriaan graaf van Horne-Kessel op de monumentale epitaaf uit 1694.*

Als aardige bijzonderheid kunnen we tenslotte nog vermelden wat we in het duplicaat van het trouwboek, beginnende 11 april 1772, uit het Kerkeradsarchief der Ned. Herv. Gemeente Batenburg c.a., letter T, no. XXIV lezen. Ingezegend op 4 augustus 1910 door Ds. G. J. v.d. Pol predikant te Werkendam, Meindert Cornelis Siezen en Margaretha Christina van de Pol. De heer Siezen is thans (1940) burgemeester van Vlaardingen. Batenburg mag dan een plaatsje zijn klein in omvang, weinig van betekenis, het heeft echter een rijke historie. Het prachtige kerkje getuigt er van op ondubbeldzinnige wijze.

Hans Vermeulen

COMMUNIEVIERING BERGHAREN

10 mei 2020 zou eigenlijk de eerste communieviering in Bergharen zijn met vier kinderen uit Bergharen, een uit Batenburg en een uit Hernen. Helaas kwam corona er tussendoor en moesten de voorbereidingen en de viering zelf worden uitgesteld. De viering werd uiteindelijk verplaatst naar 20 september. Angstvallig hielden we het nieuws in de gaten. De coronagevallen liepen weer op. We durfden nog geen uitnodigingen te versturen, want stel... Op 2 september was de laatste voorbereidingsmiddag, met helaas nog maar vijf communicanten en die ging door. Op 9 september was de generale repetitie en die ging ook door en toen wisten we: De eerste communieviering gaat echt door! 20 september was dan eindelijk dé dag. De zon straalde uitgebreid en de vijf sterren van die dag straalden net zoveel. Wat een superfeestelijke

viering! Helaas kon een vader er niet bij zijn in verband met verdenking op corona, maar door een digitale verbinding kon hij er toch op afstand bij zijn. Pastoresteam, superbekant voor jullie enorme inzet om deze dag uiteindelijk toch voor elkaar te krijgen!

De ouders van de communicanten

OECUMENISCHE DANK-OOGSTDIENST

IN HET PROTESTANTSE KERKJE AAN DE VELDSESTRAAT TE BERGHAREN

Op woensdagavond 4 november hopen we als gelovigen samen te komen voor dankgebed en voorbeden rond oogst en arbeid, en dit jaar in het bijzonder met het oog op alle effecten van de coronacrisis. Het begint een goede traditie in ons dorp te worden om deze viering in oecumenisch verband te hebben. U bent van harte uitgenodigd. Uiteraard respecteren wij de gangbare coronaregels.

Aanvang van de dienst 19.30 uur.

Voorgangers: pastor Jack Steeghs en dominee Henk Fonteijn

ANTONIUS ABTKERK - WIJCHEN

VANUIT DE CONTACTRAAD

• Op 6 oktober ging het over het maximum aantal kerkgangers in onze zondagse vieringen. Vanaf begin juli liep dat aantal heel langzaam op richting honderd, op 4 oktober moesten we voor het eerst enkele mensen teleurstellen. Maar de ernst van de pandemie maakt dat we gedurende lange tijd rekening moeten houden met strenge regels. Het laatste nieuws is dat er maar dertig bezoekers onze vieringen mogen bijwonen!

• Op 15 augustus werd door veel vrijwilligers de pastorietuin in gereedheid gebracht voor de eerste mis bij de Lourdesgrot. Maar . . . om half zeven 's avonds begon het ineens te regenen en moesten drieenzeventig mensen uitwijken naar de kerk. Na afloop van de viering kon er toch nog bij de grot koffie en thee gedronken worden, keurig volgens de anderhalvemeterregels. De volgende ochtend bleken de weersomstandigheden wél geschikt voor een openluchtviering en konden achtenvijftig mensen die viering bij de Lourdesgrot meemaken. In de evaluatie na afloop vond iedereen dat de viering voor herhaling vatbaar was. Dankzij de tuingroep van het parochiecentrum die het initiatief heeft genomen om de voormalige doopvont uit Batenburg bij de Lourdesgrot te plaatsen en om te bouwen tot altaartafel.

• In het kader van de bouwplannen 'van Kasteel tot het Meer' is de landschapsarchitect, die door de gemeente is ingeschakeld, naar de pastorietuin komen kijken. Hij zal enkele ontwerpmogelijkheden schetsen, waarna de parochie zelf kan beslissen of ze daar wel of niet aan mee wil werken.

• Met onze bouwkundig adviseur hebben we doorgenomen wat er in 2021 zou moeten worden aangepakt. Voor de niet-bouwkundige wensen voor 2021 zullen de werkgroepen worden benaderd.

IN MEMORIAM:

MIEKE WEITENBERG-LINTSEN

Mieke is op 9 september jl. overleden. Iedereen vond haar vriendelijk en wijs, ze was echt in mensen geïnteresseerd.

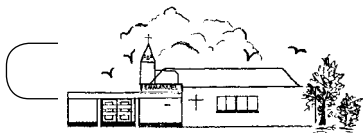
Jarenlang bezocht ze namens de parochie zieken en nabestaanden en ze bezorgde de Apostelbode tot het niet meer ging. Terwijl haar fysieke wereld steeds kleiner werd bleef ze wilskrachtig. Een toonbeeld van een sterke vrouw.

Theo van der Weegen

OPROEP

OPENEN EN SLUITEN VAN KERKHOF EN MARIKAPEL ANTONIUS ABT WIJCHEN

Veel mensen maken gebruik van de Mariakapel bij onze hoofdingang en het kerkhof aan de Elckerlycweg, maar staan er wellicht niet bij stil dat er vrijwilligers nodig zijn om die kapel en het kerkhof 's morgens te openen en 's avonds te sluiten. Doordat een van die vrijwilligers moet stoppen is er dringend behoefte aan nieuwe krachten! Als die zich niet melden zou de dagelijkse openstelling in het gedrang kunnen komen. Wie wil en kan ons helpen? Aanmelden of meer informatie is te verkrijgen bij Ton Wouters, e-mail: atm.wouters@hetnet.nl

VANUIT DE CONTACTRAAD

- Op zondag 4 oktober is de Kinderkaravaan weer in onze kerk geweest. Het was pas laat bekend dat deze viering was verplaatst van Overasselt naar onze kerk en daardoor kwamen enkele mensen op die dag tevergeefs om 09.30 uur naar onze kerk. Hiervoor bieden wij onze excuses aan. De viering was mooi en het is ook fijn om meer kinderen en hun ouders in de kerk te zien.
- De tweede film van dit seizoen draaien we op vrijdag 20 november. Dat wordt 'The Two Popes'. Elders in deze uitgave vindt u hierover meer; vanwege corona loopt dit iets anders dan we gewend zijn (zie pagina 22).
- Op donderdag 26 november om 20.00 uur verzorgt Liesbeth de Vries in onze kerk een lezing onder de titel 'Chag sameach!'. Hierover vindt u meer informatie in het activiteitenprogramma 'Vieren!', een uitgave van de protestantse gemeente Rivierenland Oost i.s.m. de r.-k. parochies van Wijchen, Beuningen en Druten (aanmelden verplicht).
- Daarnaast zijn er in onze kerk nog twee besloten activiteiten op 10 en 27 november. Verder komt een strijkersensemble een drietal keren repeteren in onze kerk. Het is duidelijk dat ons gebouw vele mogelijkheden biedt tot gebruik.
- Zoals het er nu naar uitziet zijn de vieringen met

Kerstmis bij ons op kerstavond om 20.00 uur en op eerste kerstdag om 09.30 uur.

- Alle planning staat of valt natuurlijk met de maatregelen rond het coronavirus. Op het moment van dit schrijven zijn de regels op 13 oktober een stuk aangescherpt. Aanmelden voor vieringen tot maximaal dertig personen, registreren van bezoekers en een mondkapje dragen is vastgelegd. Maar regels kunnen snel veranderen en daarom is het goed om de berichtgeving in de gaten te houden.
- De komende vergaderingen van de contactraad staan gepland op 25 november en 13 januari om 19.00 uur.

Namens de contactraad, Tini Poos

HERBERGKOFFIE

Elke eerste en derde woensdag van de maand drinken we thee en koffie in onze herberg van de Emmanuelkerk. Vanaf juli loopt dit gelukkig weer, maar natuurlijk gelden de corona-aanpassingen.

Aan de gezelligheid doet dit niets af. De komende periode ontmoeten we elkaar 4 en 18 november en 2 en 16 december tussen 10.00 en 11.30 uur. Van harte welkom.

Tini Poos

VANUIT DE CONTACTRAAD

VERSLAG VERGADERING VAN 1 OKTOBER 2020

BOUWKUNDIGE ZAKEN

Er is een nieuwe offerte ontvangen voor de pastortuin en het stukje grond rondom het H. Hartbeeld, waarop ook het snoeien van de beuk in de tuin van de burens en het vervangen van de lindenboom bij de kerk worden vermeld. Daarnaast is een offerte voor een beregeningssysteem ontvangen. Ook deze offertes worden nog besproken.

AFSCHEID VAN ENKELE VRIJWILLIGERS

Enkele vrijwilligers hebben te kennen gegeven te stoppen met hun vrijwilligerswerk. Deze zullen in de loop van de komende tijd worden bezocht door een lid van de contactraad, waarbij hun een afscheidskaars zal worden aangeboden. Meer informatie hierover in de volgende Apostelbode.

VIERINGEN IN CORONATIJD

Het gemengd koor zingt weer in vieringen, maar wel in afgeslankte vorm: er zijn drie groepen gevormd van zeven of acht koorleden die beurtelings

zingen. Ze zitten achter in de kerk in verband met de ventilatie: de deur blijft open. *

ENKELE ANDERE ZAKEN DIE AAN DE ORDE ZIJN GEWEEST

- Begraafplaats
- Eerste communie 4 oktober
- Arbo-controles

* Met de aanscherping van de regels is deze informatie bij het verschijnen van deze Apostelbode al weer achterhaald.

TUINGROEP WAS IN ACTIE

Van maandag 12 tot en met woensdag 14 oktober hebben onze hoveniers de haag rondom ons kerkhof een keurige knipbeurt gegeven. Zoals op de foto is te zien is er flink wat vanaf gegaan. Heel hartelijk dank!

EERSTE HEILIGE COMMUNIE

Beste allemaal,
Op zondag 4 oktober hebben twaalf kinderen hun eerste communie gedaan in onze kerk in Overasselt. Hun namen zijn Marijn, Jasper, Ilvy, Sanne, Indy, Lynn, Finn, Lisa, Ian, Brynn, Isa en Emma. Het afgelopen jaar hebben zij samen met pastor Yves en Liza en een aantal hulpouders geleerd en gepraat over de kerk en het katholieke geloof. Ook samen bidden en samen delen kwamen daarbij elke bijeenkomst naar voren. Ondanks dat de samenkomsten even stil hebben gelegen vanwege de coronamaatregelen, hebben zij zich toch nog goed kunnen voorbereiden op deze mooie dag. Wat zagen onze communicanten en prachtig uit, wat was de kerk ontzettend mooi versierd, wat hebben ze mooi voorgelezen en gepraat en meegedacht met pastor Yves in de kerk. Wat fijn dat er van iedereen papa, mama, opa, oma, oom of tante bij aanwezig konden en mochten zijn. Het was een

prachtige viering in onze kerk. Nu horen ook zij bij onze parochie en onze kerk. Wat fijn met jullie erbij! Iedereen die iets betekend heeft voor deze viering willen we bedanken voor zijn of haar medewerking!

Werkgroep eerste communie

JUBILARISSEN

In de vorige Apostelbode heeft u kunnen lezen over onze jubilarissen: drie vrijwilligers die al vijftig jaar onafgebroken voor onze kerk in

touw zijn geweest. Op bijgaande foto's ziet u hoe Tien Theunissen, lid van de contactraad, een bezoek brengt

aan twee van deze jubilarissen, Erik Dyckhoff en Jac Theunissen (broer van Tien).

De derde jubilaris, Peter Sanders, is gehuldigd tijdens de vergadering van de contactraad op 1 oktober.

H. JOHANNES DE DOPER - BALGOIJ

EERSTE HEILIGE COMMUNIE

Op zondag 11 oktober hebben acht kinderen in de kerk van Balgoij hun eerste communie gedaan. In december vorig jaar zijn deze kinderen begonnen met de voorbereiding naar de eerste communie toe. Het thema van deze viering was: 'Samen op weg ...'. Het is ook een lange weg geworden, omdat de hele voorbereiding vanwege het coronavirus in maart moest worden stopgezet. Gelukkig hebben we in september het programma weer opgepakt en hebben de communicanten op zondag 11 oktober voor de eerste keer de communie mogen ontvangen. Ondanks dat alleen de ouders, broertjes en zusjes aanwezig mochten zijn is het toch een feestelijke viering geworden, die werd opgeluisterd door enkele leden van Mazing Joy. Het was een gezamenlijk viering

van kinderen uit vier geloofsgemeenschappen van de parochie De Twaalf Apostelen.

De communicanten Benjamin en Stella wonen in Balgoij, Kármén woont in Alverna, Koen en Cadell komen uit Heumen en Anouk, Veerle en Jort komen uit Nederasselt.

Liza Matijssen

VANUIT DE CONTACTRAAD

Als opening heb ik gekozen voor een stukje op LinkedIn met daarin de woorden van een hulpverlener die na een nachtdienst behoefte heeft aan een moment van rust en bezinning om de gebeurtenissen een plekje te geven. Dit om morgen weer fris aan de start te staan. Ook wij hebben vaak zo'n moment nodig en een kader om een en ander in perspectief te zien. Dit om ons ervan bewust te maken niet te snel te oordelen omdat aan de buitenkant niet altijd te zien is wat de ander heeft moeten of mogen meemaken.

Door de coronamaatregelen zijn in de afgelopen periode veel dingen op een lager pitje komen te staan of zelfs volledig stilgevallen. Een voorbeeld is de te nemen acties om het arbobeleid uit te voeren. Binnenkort zal een meer concreet setje acties worden doorgestuurd. Voor veel contactraden was een en ander te veel ineens gebleken. Ook bij ons lagen we achter op het gewenste schema en zullen we trachten dit weer op te pakken.

De vieringen die de komende periode eraan komen geven reden tot overleg. Hoe kunnen we Allerzielen vieren en met advent en kerst is ook niet alles te realiseren zoals we gewend zijn. Allerzielen zal een viering op uitnodiging worden en tijdens de kerst zal kritisch, realistisch gekeken moeten worden wat wel en wat niet verstandig is om te doen. Gezien het veranderende kader van maatregelen zullen de exacte mededelingen te zijner tijd volgen. Reserveren en het nodig hebben van een kaart of toegangsnummer behoren tot de mogelijkheden bijvoorbeeld.

Als sluitstuk werden ook nog even de begrotingen gebouwen en niet-gebouwgebonden zaken doorgenomen. Een en ander volgens verwachting en gelukkig zonder verrassingen dit keer.

Namens de contactraad, Gerard Arts

CORONA EN DE MAATREGELLEN

Toen ik recent de nieuwe regels afgekondigd hoorde over hoe om te gaan met het coronavirus dacht ik dat we de ingeslagen weg konden vervolgen. Echter, ... toen kwam de uitzending op tv met het bezoek van kerkgangers in grote aantallen en zonder voornemens om beschermende maatregelen adequaat te handhaven. Hierdoor werden ook voor kerken de aantallen tot maximaal dertig personen teruggeschroefd. Jammer natuurlijk omdat je als kerk juist wil uitstralen dat je niet wereldvreemd bent maar er juist middenin wil staan. Toen ik dan ook hoorde dat medeparochianen aangaven niet te komen als er gereserveerd moet worden, schrok ik enigszins. We moeten ons natuurlijk houden aan maatregelen maar ook proberen positief te blijven en niet de moed te laten zakken. Juist nu kan samenzijn, zelfs op anderhalve meter afstand, je een extra steuntje in de rug geven. In al onze kerken zijn de maatregelen gepast en hoeft men zich niet onveilig te voelen. Reserveren is noodzaak maar hopelijk niet een extra horde want dat is zo zeker niet bedoeld. Voor de komende tijd is het echter noodzakelijk en voor de vieringen van bijvoorbeeld Allerzielen, advent en kersttijd moeten we de maatregelen zo goed mogelijk in de gaten houden. Allerzielen zal een viering zijn op uitnodiging om te zorgen dat in ieder geval de nabestaanden van dit jaar overleden gelovigen een plaats kunnen hebben in die viering. Over de rest volgen de mededelingen zodra bekend via de gebruikelijke kanalen. Voor nu: blijf gezond en positief en tot binnenkort!!

Gerard Arts

WIJ GEDENKEN

Onderstaande teksten worden in de regel gemaakt door de voorgangers van de uitvaarten. Indien er geen pastor bij de uitvaart is betrokken, is er een mogelijkheid om tekst aan te leveren die maximaal 500 tekens incl. spaties beslaat.

Käthi Verreydt-Cornielje werd geboren op 31 maart 1938 te Kleef (D). Zij vluchtte in 1944 en begon uiteindelijk opnieuw in Amsterdam. Daar ontmoette ze Jan op de dansschool en ze trouwden in 1962. Er werden twee jongens geboren. Ze was er altijd, zorgzaam en lief. Ze was gastvrij, maar ook bezorgd, altijd klaar voor het onvoor-

ziene, een tas met de belangrijke documenten stond altijd klaar. Ze had een sterk karakter en was zelfbewust, trad op de voorgrond als het om haar gezin ging. Ze regelde alles, het huishouden, de administratie, de financiën. Ze was sociaal en betrokken, een trotse oma, ze genoot van haar kleinkinderen. Käthi zong in Amicitia en het Elckerlyckoor. Uiteindelijk beïnvloedde dementie haar laatste levensjaren. We hebben haar op 21 september 2020 uitgeleide gedaan in het crematorium in Waalstede.

Wim Stevens werd geboren op 26 augustus 1944 en groeide op in Overasselt in een groot gezin, als zesde kind in de rij. In zijn jeugd was hij lid van de verkenners St. Walrick, ging naar de Dr. Poelsschool in Nijmegen, waar hij zich later bekwaamde in de woningstofferij. Hij leerde Rose kennen, trouwde in 1971 en ging in Grave wonen waar zijn twee kinderen werden geboren. Hij was medeoprichter van carnavalsvereniging De Strandjutters en lid van de drumband. In 1989 verhuisde hij naar Balgoij, zijn werk stopte bij de blindenbibliotheek en hij werd huisman. Wim had humor, een sterke wil en doorzettingsvermogen, was ijdel en maakte mooie dingen van hout. Hij was een trouw lid van het koor en een trotse opa. Op 1 oktober, na een eucharistieviering, hebben we hem te ruste gelegd op het kerkhof in Balgoij.

Jan Kaspers is op 30 augustus 1937 geboren te Nijmegen. Hij groeide op in een gezin van vier kinderen, Jan was de jongste. In 1960 is hij getrouwd met Nellie Eijkhout. Uit hun liefde werden twee kinderen geboren. Hij was de trotse opa van vijf kleinkinderen en een achterkleinkind. Jan was een visser, zijn lust en zijn leven. Hij ging vaak met zijn zoon op visvakantie in Spanje en Frankrijk. Jan was een rustige, lieve en gewone man met veel humor. De afscheidsdienst werd gehouden op 2 oktober 2020 in de Antonius Abtkerk en zijn lichaam hebben we te ruste gelegd op het naastgelegen kerkhof.

Op 21 augustus 1932 is **Dien de Bruijn-Hendriks** te Wijchen geboren. Zij groeide op in een gezin van zeventien kinderen. Zij is de weduwe van Sjef de Bruijn. Op de aankondiging van haar overlijden staan de volgende woorden vermeld: "Wie voor zichzelf leeft, leeft maar half. Wie zichzelf opoffert voor een ander, leeft dubbel". Dien heeft met Sjef twee kinderen gekregen. Voor de geboorte van haar tweede kind, heeft zij negen kinderen na het overlijden van hun ouders, in haar gezin opgenomen. Zij heeft zich volledig gegeven aan deze elf kinderen, de kleinkinderen en de achterkleinkinderen. Drie kinderen zijn haar al in de dood voorgegaan. Haar leven was vreugde en verdriet, maar de liefde neemt alles op. Op 1 oktober 2020 is zij vrij plotseling in de Meander overleden. De uitvaartdienst, die in het teken van dankbaarheid stond is gehouden op 8 oktober 2020 in de Antonius Abtkerk te Wijchen, waarna de crematie heeft plaatsgevonden.

Toos Schamp-Dinnissen was een sterke, hardwerkende, zorgzame vrouw. Haar handen rustten

nooit, onvermoeibaar was ze altijd in de weer voor thuis en voor anderen. Als jong kind hielp ze thuis al mee na het overlijden van haar moeder. Eenmaal getrouwd met Gerrit en moeder van drie zoons zorgde ze voor het huishouden, het vee en de administratie van de veehandel. Heel haar leven was ze trouw kerkganger en vrijwilligster van de Paschaliskerk. Ze genoot van haar acht kleinkinderen. Het leven verloor echter veel glans toen zoon Wim in 2011 onverwacht overleed. In 2017 waren Toos en Gerrit vijftig jaar getrouwd en hebben zij nog een bedevaart naar Lourdes gemaakt. Toen werd duidelijk hoezeer Toos door de dementie steeds meer beperkt raakte. De afgelopen twee jaar heeft zij op de Weegbree liefdevolle en goede zorg mogen ontvangen. Op 30 september heeft Toos haar handen voorgoed te ruste gelegd in haar schoot. We hebben op 8 oktober, op haar negenzeventigste verjaardag, in Yardenhuis van Beuningen afscheid van haar genomen. 'Geven maakt gelukkiger dan ontvangen' (Handelingen 20:35).

Stien Hoeks-van der Wielen overleed zaterdagmiddag 3 oktober op Alverna – waar ze, samen met haar man Adriaan de laatste jaren van haar leven doorbracht in een mantelzorgwoning nabij haar dochter, schoonzoon en twee van haar vijf kleinkinderen. Oorspronkelijk kwam Stien uit Appeltern, het grootste deel van haar leven woonde ze in Hernen. Eerder dit jaar overleed haar man. In korte tijd verliezen de beide kinderen beide ouders. Dat ze beiden troost mogen putten uit de zorgzaamheid en eenvoud waarmee Stien haar leven lang het goede heeft voorgeleefd. En samen met haar man genoot van het buitenleven, de bloemenpracht en de mensen om hen heen. Vrijdag 9 oktober hebben we afscheid van haar genomen in de H. Judocus in Hernen, waarna ze op haar laatste rustplaats is gelegd, naast haar man.

Geert Prein overleed op 28 september in zijn woonplaats Schiedam op 97-jarige leeftijd. Vele jaren woonde en werkte hij samen met zijn gezin in Wijchen en bezocht geregeld de Antonius Abtkerk. Hij was o.a. koorzanger bij het koor Soli Deo Gloria en was een bekend gezicht in Wijchen. Geert hield van gregoriaans en zocht geregeld steun bij Maria. De laatste jaren van zijn leven woonde hij in Schiedam. We hebben hem op 5 oktober uitgeleide gedaan vanuit de Antonius Abtkerk te Wijchen, waarna begrafenis op het kerkhof aldaar.

FILM: THE TWO POPES

VRIJDAG 20 NOVEMBER IN DE EMMANUELKERK

In 2013 gebeurt er iets wat al ruim zevenhonderd jaar niet had plaatsgevonden: de paus treedt af. De film *The Two Popes*, laat een verrassende samensmelting zien van feiten en verbeelding van wat zich de laatste weken voor dit aftreden achter gesloten deuren afspeelde. Jorge Bergoglio, vooruitstrevende kardinaal in Argentinië, wil zijn ontslag aanbieden aan de paus wat Benedictus afwijst. Het religieuze gekibbel van twee leiders is onverwacht heerlijk om naar te kijken.

Vanwege de corona is de planning anders dan bij eerdere gelegenheden. De film begint op de gebruikelijke tijd (14.30 uur), maar de ontvangst is zonder koffie en thee. Wilt u onder de film toch iets drinken, dan dient u zelf iets mee te nemen. Omdat we niet meer dan dertig personen binnen mogen laten en toch zoveel mogelijk mensen de kans willen geven, zijn we van plan de film diezelfde dag twee keer extra te vertonen en wel om 10.00 en 19.00 uur. Deze tijden gaan alleen door als er minimaal tien belangstellenden voor zijn.

Gevolg is ook dat u zich vooraf moet opgeven. Dit kan tot en met dinsdag 17 november. U dient dan ook een eerste en tweede voorkeur aan te geven, waardoor wij eventueel nog kunnen schuiven. Opgave dient u te doen per e-mail naar tinipoos@upcmail.nl. Is een e-mail niet mogelijk, dan kunt u bellen naar 06-50265160. Op 18 of 19 november ontvangt u dan bericht op welk moment u welkom bent.

Uiteraard bestaat de kans dat we de film alsnog moeten afblazen. Wij laten dit dan weten aan degenen die zich hebben opgegeven.

Redactieleden Apostelbode:

Jack van Casteren
Piet van Erp
Piet van Kerkhof
Donny Merx
Theo van der Weegen
Hennie Witsiers

Redactie adres:
apostelbode@detwaalfapostelen.nl

U bent allen van harte welkom.

De toegang is gratis, maar een vrijwillige bijdrage in de onkosten wordt op prijs gesteld.

Namens de contactraad van Emmanuel,
Marion Eling-Huls

EN.....TOCH NIET OPEN!

Naast de kerkelijke attributen herbergt het museum De Kijkzolder momenteel een fraaie wisselcollectie. Deze bestaat uit prachtige iconen, mede aangedragen door de Wijchense kunstenares Jeanne Jeurissen en Ad van Staveren uit Balgoij. Daarnaast zijn enkele topstukken te bewonderen die door restaurator Ton van Hulst

uit Boven-Leeuwen onder handen zijn genomen, o.a. een retabel van een tijdens een vroegere verbouwing verdwenen zijaltaar uit de Antonius Abtkerk te Wijchen en een corpus van het wellicht eerste kruis op de calvarieberg van de begraafplaats aan de Elckerlycweg. Dit alles maakt het zeer de moeite waard om het parochiemuseum te bezoeken, maar zolang het coronavirus niet weg is, gaan we .... toch niet open! Wanneer het museum weer open kan, hoort u van ons.

G.Toonen

OPLOSSING PUZZEL

1. Barmhartige 2. Ongelovige 3. Heilige 4. Apostolische 5. Nieuwsgierig 6. Grieks 7. Anglicaanse 8. Vaticaanse 9. Apostolische 10. Oude 11. Nieuwe 12. Heilige 13. Witte 14. Goede 15. Rooms 16. Franciscaanse 17. Wijze 18. Allerhoogste 19. Altijddurende 20. Hemelse 21. Heilig 22. Onbevleete 23. Korte 24. Zuiv're 25. Kardinale 26. Kardinale 27. Eerste 28. Moderne 29. Heilige 30. Laatste 31. Almachtige 32. Pauselijke 33. Zwitserse 34. Ware 35. Stille, Heilige

Krijgt u het parochieblad nog niet thuis? Wilt u dat wel en woont u in de parochie? Dan kunt u deze bon invullen, uitknippen en opsturen naar de ledenadministratie, Oosterweg 4, 6602 HD Wijchen, afgeven bij uw plaatselijke geloofsgemeenschap of een email sturen naar administratie@detwaalfapostelen.nl. Woont u buiten de parochie dan worden portokosten in rekening gebracht.

Naam: .....

Adres: .....

Postcode+Woonplaats .....

ONTHOUDEN

Ik zou geen goede getuige zijn voor de politie. Soms moet ik diep nadenken over wat ik de vorige dag gedaan heb. Wat kan ik me herinneren van de afgelopen week, zijn er opvallende gebeurtenissen in mijn geheugen achtergebleven? De maandagmiddag bijvoorbeeld. We gingen boodschappen doen in een grote supermarkt in Hatert, een levendige wijk in Nijmegen. Daar liepen we voor het eerst met een mondkapje, ik voelde me tamelijk ongelukkig. Buiten stonden mensen te praten, mondkapje onder de snor of op het hoofd en zelfs bungelend aan een oor. Het nieuwe normaal? Nu zie ik in Wijchen ook steeds meer mensen met bedekte gezichten tussen de groenten en het vlees lopen. Ik blijf het een noodzakelijk kwaad vinden, dat muilkorfje, maar ik hoop op betere tijden. Voorlopig zal ik me erbij neer moeten leggen, met tegenzin weliswaar.

Ik ga met een sprongetje van de maandag naar de woensdag. 's Morgens zat ik in de stoel van de tandarts, op mijn verjaardag. Ik had bijna gevraagd of ik de behandeling cadeau kreeg. Toch is het een mooie dag geworden met veel prachtige kaarten en telefoontjes, ik werd er haast verlegen van. Ik heb door de dag heen een paar kopjes koffie geschonken met Limburgse vlaai. Het was fijn maar ik miste de omhelzingen. Lieve mensen, zodra het weer kan sluit ik jullie allemaal in mijn armen.

Na al die maanden kost me de afstandelijkheid nog steeds de meeste moeite. Ik ging vrijdagmiddag samen met iemand van onze verhalengroep op bezoek bij een ernstig zieke medeschrijfster. Bij het herstellingsoord werd onze temperatuur gemeten en moesten we onze gegevens invullen, je raakt er al bijna aan gewend. Mondkapje op en naar de afdeling. En dan wil je iemand omhelzen maar dat kan niet. We hebben heel lang en openhartig kunnen praten, daar ben ik degene bij wie we op bezoek waren heel dankbaar voor. Misschien zien we elkaar niet meer, maar het was een

middag om niet te vergeten. Dankjewel lieve vrouw, ik bewaar jouw mooie verhalen en gedichten die ontroeren door de prachtige taal waarin je ze schreef. Je liep langzaam met ons mee naar buiten, we hebben even pink aan pink gestaan, een kleine aanraking met anderhalve meter tussen ons.

Zo kom ik tenslotte bij de zondagmorgen. Familiebezoek uit Limburg, drie mensen. Toen heb ik iets gedaan wat eigenlijk niet mocht, in sneltreinvaart heb ik drie personen omhelsd zonder de drie kussen uit vroegere tijden. Even drie mensen echt voelen, dat doet goed!

Het was week 41, een van de 52 weken in een jaar. De komende weken worden de coronamaatregelen weer een stuk strenger. Als ik somber dreig te worden zal ik terugdenken aan week 41, en vooral aan het moment dat ik pink aan pink stond met iemand die mij dierbaar is.

Parochiecentrum | Oosterweg 4 | 6602 HD Wijchen
 Tel: 024-6412627 | info@detwaalfapostelen.nl
 In verband met het coronavirus is het parochiecentrum gesloten. Informatie via de wegwijz en www.detwaalfapostelen.nl
 Buiten de openingstijden alléén in dringende gevallen bereikbaar via het **alarmnummer 06-13934368**
 Rekeningnummer Parochie De Twaalf Apostelen:
 Rabobank NL70 RABO 0135 4640 48 (IBAN)

Pastoraal team

Martin Claes	pastoor	024-6412627
Yves Mambueni Makiadi	priester	024-6221276
Hennie Witsiers	diaken	06-20541732
Andreas Inderwisch	pastoraal werker	024-6412627
Jack Steeghs	pastoraal werker	024-6412627
Lara van der Zee	pastoraal werker	024-6412627

H. Antonius Abt | Oosterweg 4
 6602 HD Wijchen | Tel: 024-6412627

H. Johannes de Doper | Boomsestraat 2
 6613 AH Balgoij | Tel: 024-6412462

H. Judocus | Dorpsstraat 35
 6616 AE Hernen | Tel: 024-6412627

Emmanuel | Homberg 25-37
 6601 XW Wijchen | Tel: 024-6412627

H. Paschalis Baylon | Woeziksestraat 324
 6604 CC Wijchen | Tel: 024-6413232

H. Jozef | Heumenseweg 32
 6603 CZ Alverna | Tel: 024-6411171

H. Anna | Dorpsstraat 48
 6617 AE Bergharen | Tel: 024-6412627

H. Georgius | Dorpsstraat 32
 6582 AN Heumen | Tel: 06-13659042

H. Antonius Abt | Kerklaantje 8
 6612 BB Nederasselt | Tel: 024-6221215

H. Antonius Abt | Hoogstraat 5
 6611 BT Overasselt | Tel: 024-6221276

Oude H. Victor | Kruisstraat 7
 6634 AG Batenburg | Tel: 06-20541732

H. Damianus | Kerkstraat 11
 6606 AJ Niftrik | Tel: 06-20541732

GEEF HET GELOOF DOOR

Wie ben je, op welke manier ben je betrokken bij de parochie en wat inspireert jou?

Bart van Heumen uit Hernen: "Als ik vooraf geweten had dat je mij wilde interviewen had ik waarschijnlijk geen tijd."

Wat is het geval? Ik vraag Bart voor dit interview op het moment dat ik hem namens de contactraad vanwege 'bewezen diensten' de paaskaars van vorig jaar kom brengen. Terloops vraag ik hem voor het gesprek voor op de achterpagina van deze Apostelbode. Ik overval hem enigszins maar win zijn sympathie om door te kunnen praten. De paaskaars is daarvoor een mooie aanleiding.

Bart is de jongste uit een groot Herres gezin en heeft het geloof van huis uit meegekregen. Hij woont zijn hele leven al met uitkijk op het kasteel en praat graag met wat voor op zijn tong ligt: "Hernen heeft een mooie kerk. En ik kom graag voor het koor. Zet dat er maar in, ze verdienen het". Bart vindt het geloof 'heel voornaam', want – zo zegt hij – "zonder geloof zakt de wereld in elkaar".

Geef het door! Wat zou jij willen doorgeven?

"Het is belangrijk om goed te leven. Met dat besef kom je een heel eind." Als ik doorvraag wat 'goed' inhoudt zegt hij: "De Tien Geboden zijn universeel. Hou je daaraan en het komt goed."

Wat Bart niet zegt maar veel heeft gedaan is met zijn handige handen klaarstaan voor de dorpsgemeenschap: "Ik hou ervan dat het er goed uitziet".

Bart is van de kwaliteit. Hij heeft zijn hele leven gewerkt in de bouw en die talenten daarna aangewend bij de laatste restauratie van de H. Judocuskerk. Vanzelfsprekend.

Estafettevraag uit de vorige Apostelbode: Hoe kunnen mensen vertrouwen blijven houden in de toekomst van ons geloof?

"Door naar de kerk te komen en je talenten in te zetten. Velen zijn tegenwoordig van het gemak en doen liever andere dingen. Het is de tijdgeest. Ik vind het moeilijk tegenwoordig. En ik kan het niet voor een ander invullen. Ik heb de indruk dat we de laatste jaren met elkaar te weinig doen om jongere generaties erbij te houden.

Als ik voor mezelf spreek kom ik op momenten dat mijn leven niet gemakkelijk verliep. Op zulke momenten dank ik God extra door te bidden.

Ik ben een dankbaar mens, dat helpt me door moeilijke fases heen. Maar dat hoeft niet allemaal op papier. Ik wil niet als 'de heilige van Hernen' door het leven gaan".

Estafettevraag voor de volgende Apostelbode:

Hoe betrekken we jongere generaties meer bij het geloof?

Pastoraal werker
Jack Steeghs

De Apostelbode is een uitgave van parochie De Twaalf Apostelen en verschijnt in principe tien keer per jaar. Het eerstvolgende nummer komt uit in **december 2020**. Schrijft u mee? **Kopij voor dit nummer inleveren voor 19 november 2020 op het parochiecentrum**, Oosterweg 4, 6602 HD Wijchen of apostelbode@detwaalfapostelen.nl. Foutief opgenomen tekst, ontstaan door onduidelijke kopij, en ingezonden mededelingen vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden kopij te wijzigen of in te korten zonder de inhoud geweld aan te doen. Het vieringschema (incl. de bijzondere vieringen) valt onder de verantwoordelijkheid van het pastoresteam.